

*С.Ж Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық
Медицина Университеті*

**Тақырыбы:Физикалық қауіпті және
зиянды өндірістік факторлар**

Орындаған:Қалмахан А.
Сағындықов С

Факультет:МПД

Тобы:501

Курс:5

Жоспары:

1. Қауіп-қатер факторы.
2. Түрлері.
3. Сипаттамасы.
4. Қорытынды.

Қауіп факторының түрлері:

физикалық

- Иондаушы радиация
- Электромагниттік, ультракүлгін сәулесі

ХИМИЯЛЫҚ

- Инсектицидтер
- Дәрілік препараттар

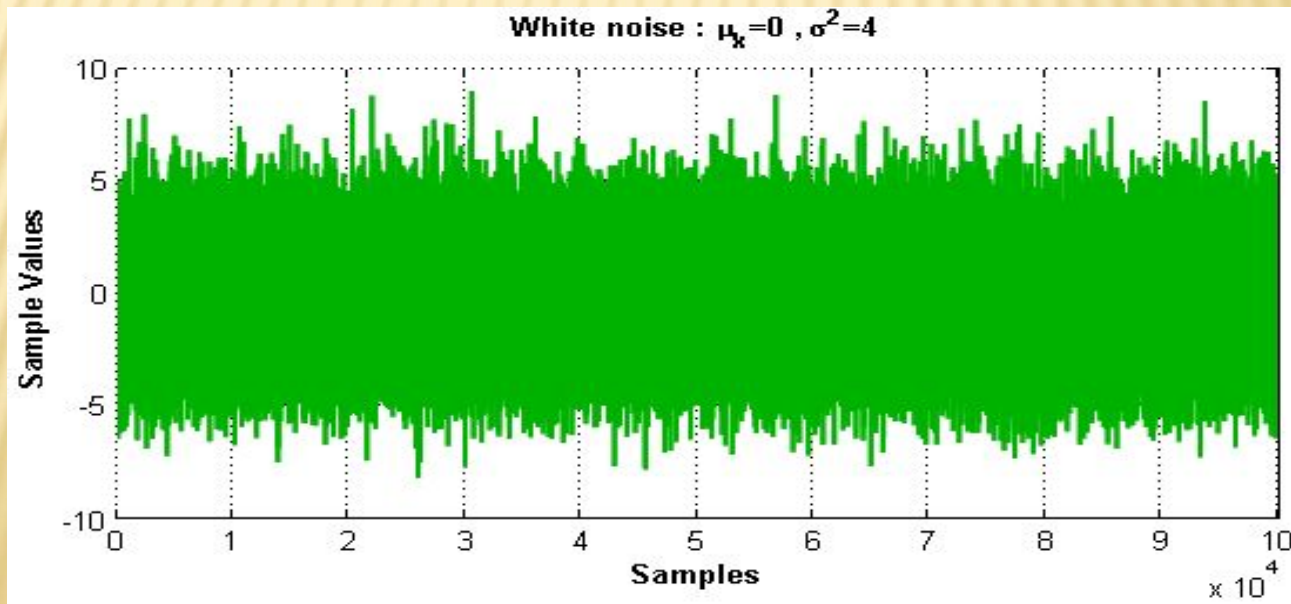
БИОЛОГИЯЛЫҚ

- Тұмау, желшешек вирусы
- Эпид. паротит, гепатит

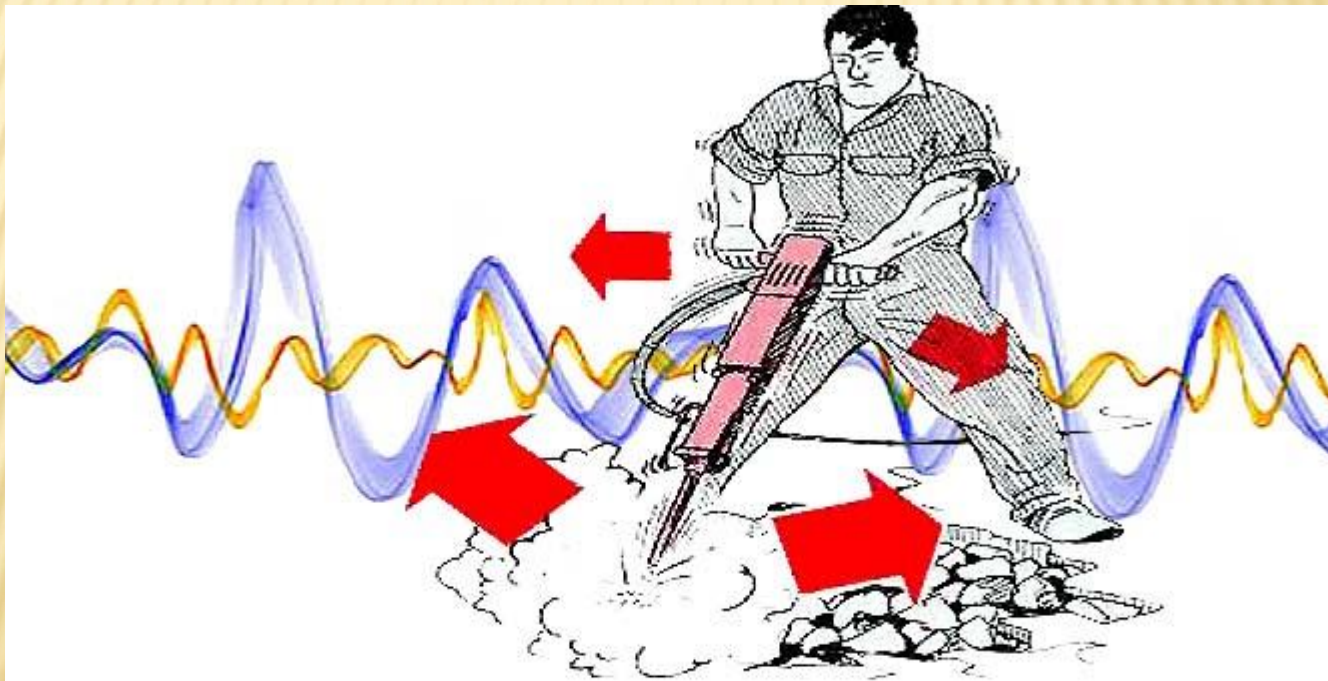
Шу дегеніміз не?

Шу – дегеніміз өндірістегі қызмет процесі кезіндегі әр түрлі құрал – жабдықтардың қосылма шыққан дыбыстары. Ол адамдардың жұмыс істеу қабілетін төмендететіні анық. Әр жабдықтың өзіне тән шум шығарылуы да ГОСТ стандарт бойынша бекітіледі. Ол қандай категориялы екені және дыбыстың көп ноталы ма әлде дара немесе таза дыбыс екені жабдықтың құжатында көрсетіледі.

Діріл дегеніміз не?

Діріл (Вибрация) — скалярлық шамамен сипатталатын нүктенің немесе механикалық жүйенің қозғалысынан туындайтын тербеліс.

Электромагниттік толқындар — байланыс тізбегін құрайтын екі сымның арасындағы электрлік және магниттік өрістер бір-бірімен белгілі бір электромагниттік энергия мөлшерінде байланыста болатын толқын.

Бағыттаушы байланыс жолы бойымен таралатын бірнеше электромагниттік толқындар. Оларға жататындар:

- ❖ электромагниттік көлденең толқын,
- ❖ жоғарғы ретті электр E толқыны,
- ❖ жоғарғы ретті магниттік H толқын және
- ❖ аралас толқындар.

Көлденең толқын негізгі толқын болып саналады. Ол көлденең E толқыны мен H толқынынан тұрады. **СЫМ** бойымен бағытталған толқындар болмайды. Яғни, электромагниттік өрістің **күш** сызықтары тек қана сымның көлденең қимасында болып, тұрақты токтың статикалық кернеуінің өрісіндей болады. Көлденең толқын тек байланыс жолдары сымдарының потенциалдарының таңбасы әр түрлі болғанда ғана кездеседі. Көлденең толқын сымды байланыс жолымен жиілік ауқымы шектелген сигналдарды тарату үшін пайдаланылады. Яғни, симметриялы немесе **коаксиал** жұптарымен берілетін токтың негізі өткізгіштік ток болғанда пайдаланылады.

Химиялық қауіпті факторлар:

Мутагенді факторлар немесе **мутагендер** - мутация санын арттыратын химиялық немесе физикалық әсер. Мысалы, электромагнитті сәуле шығарудың кейбір түрлері физикалық мутаген болатыны бүгінгі күні нақты белгілі. Ультракүлгін, рентген, сондай-ақ радиоактивті сәуле шығарудың барлығы да мәлім. Бұдан басқа мутагенді әсер туғызатын химиялық заттар да, мысалы, азотты қышқыл бар. Қазіргі кезде қоршаған ортаның ластану деңгейінің, артуына байланысты адамда және ғаламшарымыздағы өзге ағзада мутагенездің (әсіресе ауру тудыратын ұсақ ағзалардың) кездейсоқ бақытсыздыққа ұшырату қаупі туралы сөз өріс алуда. Тұтастай алғанда мутацияның рөлі өте зор. Теріс мутациялардың орасан жиі (шамамен 10 000 есе) кездесетініне қарамастан, олардың тірі ағзалардың жаңа сапалары мен қасиеттерінің пайда болуына бірден-бір қайнар көз екенін атап айтқан жөн.

Концерогендік факторлар

Өндірістік канцерогенді факторларға адам ағзасына еңбек үрдісі барысында әсер етуі кезінде кәсіби қатерлі ісіктердің дамуына алып келетін физикалық және химиялық факторларды жатқызады.

Ағзаның канцерогенді факторлармен тікелей қатынасымен (мұржа тазалушылардың тері ісіктері, шаңы көп кәсіп түрі өкілдерінің өкпе ісігі және т.с.с.) немесе канцерогенді заттар шоғырланатын (бауыр) және шығарылатын жолдарда (қуық) кәсіби ісіктер өте жиі кездеседі. Радиацияның бластомогенді әсеріне тіндердің жоғары сезімтал (қан түзуші тіндер) болуы да аса маңызды.

Дәрілік препараттар

Халық пен Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау мекемелерін дәрілік препараттармен және арнаулы медициналық бұйымдармен қамтамасыз ету маңызды әлеуметтік мәні бар проблемалардың қатарына жатады. Халықтың ауру – сырқауының жалпы жоғары деңгейі салдарынан медицинаменттерді тұтынудың ұлғаюы сипат алады. Осыған байланысты дәрілік препараттарға сұраныс анықталады. Қазіргі кезде Қазақстан Республикасында 6,5 мың фармацевтикалық қызметтің объектілері әрекет етеді. Олардың ішінде 2% өнеркәсіптік өндірістер, 8% дәріханалық қоймалар, 90% дәріханалық ұйымдардың тармақталған желісі. ҚР дәріханалық ұйымдардың 98% жеке меншікте, 3% мемлекеттік меншікте болып отыр.

Қолданылған әдебиеттер:

1. «Еңбек гигиенасы курсы» Қ.Қ. Тоғызбаева-Алматы 2010.
2. www.google.kz
3. www.yandex.kz